

ganske udmærket Leder af det paagældende Aktieselskabs Interesser. Et Teater, som var kommet langt ned, er pludselig kommet i Vejret. Og heller ikke fra den literære Side synes man at kunne forstaa, at Hr. Schrøder har forsømt noget. Det vil jo erindres, at det Stykke, om hvilket den heftigste literære Kamp har staaet i dette Aar, „Damen fra Natkaféen“, har Hr. Schrøder haft Æren af at have ført frem; det er, som bekendt, det Stykke, til hvilket de hidsigste Debatter om Literatur, Sædelighed og meget andet have knyttet sig her i Danmark i indværende Foraar. Ja, hvad har der da været i Vejen med Hr. Schrøder? Ja, det er jo heller ikke ubekendt for Offentligheden, hvad det er, som har været i Vejen. Der har været det i Vejen, at Hr. Schrøder blev ved at være den samme, men Aktieselskabet blev ikke ganske ved at være det samme, som det var, idet det nemlig er blevet oplyst, at Hr. Abrahams har tilkøbt sig en stor Del af Selskabets Aktier, saaledes at han og Selskabet omtrent blive en og samme Person. Det var meget godt og forstandigt gjort af Hr. Abrahams. Paa samme Maade som den højtærede Konseilspræsident har sikret sig, at der vanskelig vil opstaa nogen Uoverensstemmelse i væsentlige Punkter mellem ham og den højtærede Justitsminister, paa samme Maade har jo Hr. Abrahams sikret sig, at der vanskelig vil være nogen stærk Uoverensstemmelse mellem Aktieselskabet Kasino og Hr. Abrahams. Men jeg kan ikke rigtig se, hvad alt dette vedkommer det danske Justitsministerium, jeg kan ikke rigtig se, at alt dette er Ting, som det er værdt for Regeringen, selv i et Land, som ikke er større end vort, at beskæftige sig med. Jeg synes, at allerede denne Virksomhed, denne Indblanding i en Mængde ligegyldige og ikke altid lige behagelige Forhold, som Justitsministeriet kommer ind i, og som den Mand, der til enhver Tid er Justitsminister, er nødt til at indblende sig i, er et Vidnesbyrd om, at det er et forkert System, som vi bør se at komme bort fra. Jeg kunde maaske ogsaa se dette fra en anden Side. Disse Bevillinger gives gratis; jeg ved ikke, hvorvidt de ere stempelplichtige, eller der kun erlægges det almindelige Bevillingsgebyr, men de gives i øvrigt gratis, det vil sige uden et Vederlag, der svarer til den Værdi, som Justitsministeren bortskænker. Jeg vil nu sætte, at Ministeren paa Statens Vegne tog Betaling for disse Bevillinger. Dette kende vi jo i andre Forhold. Det er for Eksempel indført, at vore privile-

gerede Blade efterhaanden ville komme til at yde Vederlag for det værdifulde Privilegium, som Staten tidligere gratis stillede til deres Raadighed. Jeg vil nu sige, at den højtærede Justitsminister af hver af de 3 Privilegiehavere havde forlangt for Eksempel en ubetydelig Sum af 175,000 og nogle Hundrede Kroner. Multipliceret med 3 vilde det udgøre en Sum, som vilde være ret godt, nemlig 526,000 og nogle Hundrede Kroner. Et stort konstitutionelt Stridspunkt vilde blive bragt ud af Verden, vort Fædreland vilde være blevet frelst under en krigerisk Konflikt ganske gratis, og der var kun blevet ydet en Præstation, som formodentlig staaer i et naturligt Forhold til den Værdi, som Ministeren skænkede bort. Hvis den højtærede Justitsminister vilde spørge sin Kollega Kultusministeren, hvad en saadan Ret til at drive et Teater er værd mellem Brødre, vilde han ganske vist formodentlig faa den Besked efter Erfaringerne fra det kongelige Teater, at denne Ret ikke var meget værd, men se vi hen til den Begærighed, hvormed man ønsker at faa saadanne Teaterbevillinger, maa den dog rimeligvis være ikke saa ganske lidt værd i Penge. Man kan næppe nægte, at der ogsaa fra den Side set er noget ganske besynderligt der ved, som fremtræder med særlig Klarhed, naar en Gruppe Bevillinger udstedes omtrent samtidig, og at der ogsaa i den Henseende er noget forkasteligt i, at en Regering uddeler saa værdifulde Ting, som der her er Tale om, som Gaver.

Jeg har talt om Vilkaarligheden med Hensyn til Personerne, om det mislige i, at der uddeles pekuniære Gunstbevisninger i saa stort Omfang, som de her vedrørte. Begge disse Ting ere, forekommer det mig, mere veltalende Vidnesbyrd om Nødvendigheden af en Forandring paa dette Omraade end noget, som i det mindste jeg vilde være i Stand til at sige, men ogsaa et mindre Moment, som peger i samme Retning, vil jeg dog endnu fremhæve. Det er ved tidligere Behandlinger af Teaterspørgsmaal, navnlig ved Behandlingen af Loven af 1889, blevet fremhævet, at disse Bevillinger ere vederhævede Rettigheder, i hvilke man ikke vil være berettiget til at gribe ind ved en ny Lov. Jeg tror, at der i det mindste paa dette Punkt ikke vil være nogen Uenighed inden for dette høje Ting, ja jeg tør vel sige mellem Regering og Rigsdag, om, at derom kan der ikke være Tale. De Bevillinger, som nu ere udstedte i Huj og Hast, umiddelbart før Rigsdagen traadte sammen, paa ganske